

Drög að frumvarpi til laga

um Barna- og fjölskyldustofu.

Frá félags- og barnamálaráðherra.

I. KAFLI

Almenn ákvæði.

1. gr.

Stofnun og valdmörk.

Barna- og fjölskyldustofa er ríkisstofnun sem heyrir undir ráðherra.

Barna- og fjölskyldustofa starfar á grundvelli laga þessara og framkvæmir verkefni sem tengjast þjónustu í þágu barna á grundvelli barnaverndarlaga, laga um félagsþjónustu sveitarfélaga, laga um þjónustu við fatlað fólk með langvarandi stuðningsþarfir, laga um Greiningar- og ráðgjafarstöð ríkisins, laga um þjónustu- og þekkingarmiðstöð fyrir blinda, sjónskerta og einstaklinga með samþætta sjón- og heyrnarskerðingu og laga um samþættingu þjónustu í þágu farsældar barna.

2. gr.

Skipun forstjóra.

Ráðherra skipar forstjóra stofnunarinnar til fimm ára í senn. Engan má skipa oftari en tvisvar sinnum í embættið.

Við skipun í embætti forstjóra skal ráðherra fela þriggja manna nefnd til að meta hæfni umsækjenda um embættið. Ráðherra setur nefndinni reglur um mat á umsóknum. Nefndin skal láta ráðherra í té skriflega rökstudda umsögn um hæfni umsækjenda.

3. gr.

Meginhlutverk.

Markmið Barna- og fjölskyldustofu er að vinna að velferð barna. Meginhlutverk stofnunarinnar er að veita og styðja við þjónustu í þágu barna og stuðla að gæðapróun í samræmi við bestu þekkingu og reynslu á hverjum tíma.

Verkefni Barna- og fjölskyldustofu eru m.a.:

- Almenn og sérhæfð fræðsla til stjórnvalda og annarra.
- Útgáfa leiðbeininga, gátlista og annars stuðningsefnis.
- Leiðbeiningar og ráðgjöf um vinnslu einstakra mála.
- Þróun og innleiðing gagnreindra aðferða og úrræða í þágu barna.
- Uppbygging og yfirstjórn heimila, stofnana og sérhæfðra úrræða fyrir börn.
- Fræðilegar rannsóknir sem þjóna markmiðum laga þessara og stuðningur við þróunar- og rannsóknarstarf á vegum annarra.
- Vinnsla upplýsinga, þ.m.t. söfnun og skráahald.

- h. Önnur verkefni sem er kveðið á um í lögum eða eru falin stofnuninni samkvæmt ákvörðun ráðherra.

Barna- og fjölskyldustofa þjónar landinu öllu. Stofnunin getur starfrækt sérstök landshlutateymi til að styðja við svæðisbundna þjónustu.

II. KAFLI.

Vinnsla upplýsinga, skrár, skýrslur o.fl.

4. gr.

Vinnsla persónuupplýsinga og upplýsingaskylda og þagnarskylda.

Barna- og fjölskyldustofu er heimilt að afla og vinna með persónuupplýsingar og gögn sem nauðsynleg eru vegna verkefna stofnunarinnar, þ.m.t. heilsufarsupplýsingar, upplýsingar um félagslegar aðstæður einstaklinga og upplýsingar um refsiverða háttsemi, að því marki sem það er nauðsynlegt svo stofnunin geti sinnt hlutverki sínu samkvæmt lögum. Þá er miðlun persónuupplýsinga milli stofnunarinnar og þeirra sem veita þjónustu á grundvelli laga sem falla innan valdmarka hennar, sbr. 2. mgr. 1. gr., heimil ef slík miðlun er nauðsynleg til þess að þær stofnanir geti sinnt verkefnum sínum. Jafnframt er Barna- og fjölskyldustofu og Gæða- og eftirlitsstofnun velferðarmála heimil miðlun upplýsinga sín á milli í þágu verkefna stofnananna.

Stofnunin getur kafið þá aðila sem vísað er til í 1. mgr. um þær upplýsingar og skýringar sem stofnunin telur nauðsynlegar til að sinna verkefnum sem henni eru falin að lögum.

Starfsfólk Barna- og fjölskyldustofu er bundið þagnarskyldu skv. X. kafla stjórnsýslulaga.

5. gr.

Gagnagrunnur um stöðu og velferð barna.

Barna- og fjölskyldustofu er heimilt að starfrækja stafrænan gagnagrunn þar sem safnað er og unnið með tölfræðiupplýsingar í þágu verkefna stofnunarinnar og Gæða- og eftirlitsstofnunar velferðarmála. Vegna gagnagrunnsins getur Barna- og fjölskyldustofa kafið öll stjórnvöld um að safna, greina og afhenda stofnuninni upplýsingar um stöðu og velferð barna á tilteknu formi. Ráðherra getur sett reglugerð um gagnagrunn um stöðu og velferð barna, þ.m.t. um skyldur stjórnvalda til að afhenda gögn í grunninn.

6. gr.

Ársskýrsla.

Barna- og fjölskyldustofa skal gera árlega skýrslu um starfsemi sína á liðnu almanaksári.

III. KAFLI.

Ýmis ákvæði.

7. gr.

Gildistaka.

Lög þessi öðlast gildi 1. október 2021.

8. gr.

Breytingar á lögum um félagsþjónustu sveitarfélaga, nr. 40/1991

Við 3. gr. a laganna bætast tvær nýjar málsgreinar svohljóðandi:

Barna- og fjölskyldustofa skal láta þeim sem veita þjónustu í þágu barna á grundvelli laganna í té stuðning og aðstoð við framkvæmd verkefna sinna. Aðkoma Barna- og fjölskyldustofu getur m.a. falist í fræðslu, útgáfu leiðbeininga, gátlista og annars stuðningsefnis, leiðbeiningum og ráðgjöf varðandi einstök mál og stuðningi við þróun og innleiðingu úrræða í þágu barna.

Í þágu verkefna samkvæmt lögum þessum er stofnunum ríkisins heimilt að afla og vinna með nauðsynlegar upplýsingar um aðstæður barns.

9. gr.

Breytingar á barnaverndarlögum nr. 80/2002

1. Í stað orðsins „Barnaverndarstofu“ í 2. mgr. 3. gr. kemur: Barna- og fjölskyldustofu.
2. Eftirfarandi breytingar verða á 5. gr.:
 - a. 2. málsl. 1. gr. fellur brott
 - b. 4. mgr. fellur brott.
3. Síðari málslíður 6. gr. fellur brott.
4. 7. gr. orðast svo, ásamt fyrirsögn:

Barna- og fjölskyldustofa.

Barna- og fjölskyldustofa starfar samkvæmt þeim lögum sem um stofnunina gilda og fer með verkefni ríkisins eins og nánar er mælt fyrir um í lögum.

Verkefni Barna- og fjölskyldustofu eru m.a. að:

- a) vinna að samhæfingu og eflingu barnaverndarstarfs í landinu, m.a. stuðla að samþættingu barnaverndarstarf og annarrar þjónustu í þágu farsældar barna,
- b) veita barnaverndarnefndum leiðbeiningar og ráðgjöf um framkvæmd barnaverndarlaga og vinnslu einstakra mála,
- c) stuðla að því að vinnsla barnaverndarmála uppfylli skilyrði laga, reglugerða og staðla,
- d) veita barnaverndarnefndum liðsinni í fósturmálum skv. XII. kafla laga þessara,
- e) fara með yfirstjórn heimila og stofnana sem ríkinu ber að sjá til að séu tiltæk skv. XIII. kafla laga þessara og hlutast til um að slík heimili og stofnanir verði sett á fót,
- f) hafa yfirumsjón með vistun barna á heimilum og stofnunum, sbr. e-lið.
- g) fara með yfirstjórn Barnahúsa og hlutast til um að þau verði sett á fót eftir því sem þörf krefur.

Barna- og fjölskyldustofu er jafnframt heimilt eftir atvikum að:

- a) reka sérstakar þjónustumiðstöðvar eða verkefni í því skyni að treysta þverfaglegt samstarf, eflingu og samhæfingu stofnana við meðferð mála á sviði barnaverndar eða þjónustu við börn.
- b) reka sérhæfð úrræði fyrir börn sem glíma við fjölþættan vanda í samstarfi við önnur yfirvöld, t.d. á sviði fötlunar- eða heilbrigðisþjónustu.
- c) bjóða barnaverndarnefndum aðra sérhæfða þjónustu, svo sem úrræði utan stofnana á sviði meðferðar fyrir börn, sem hefur það að markmiði að auðvelda nefndum að sinna lögbundnu hlutverki sínu.

Heimilt er að taka gjöld fyrir þau sérstöku verkefni sem Barnaverndarstofa sinnir samkvæmt 3. mgr. eftir því sem nánar er kveðið á um í reglugerð. Gjaldið skal aldrei vera hærra en nemur kostnaði við rekstur þjónustumiðstöðvar eða þeirrar sértæku þjónustu sem um ræðir, þar með talinn kostnaður vegna launa og þjálfunar starfsfólks svo og önnur útgjöld sem sannanlega hljóta af þjónustunni.

5. 8. gr. orðast svo, ásamt fyrirsögn:

Vinnsla persónuupplýsinga.

Í þágu verkefna samkvæmt lögum þessum er stofnunum ríkisins heimilt að afla og vinna með nauðsynlegar upplýsingar um aðstæður barns.

6. Í stað „Barnaverndarstofu“ í 1. mgr. 9. gr. kemur: Barna- og fjölskyldustofu.
7. 3. mgr. 11. gr. laganna fellur brott.
8. Í stað „Barnaverndarstofu“ í 3. málsl. 3. mgr. 14. gr. kemur: Barna- og fjölskyldustofu
9. Eftirfarandi breytingar verða á 15. gr. laganna:
 - a. 2. málsl. 3. mgr. orðast svo: Ef uppi er ágreiningur milli barnaverndarnefnda um hvaða barnaverndarnefnd skuli fara með málið getur Barna- og fjölskyldustofa lagt fyrir tiltekna nefnd að taka við meðferð málsins.
 - b. 3. málsl. 5. gr. orðast svo: Ef uppi er ágreiningur milli barnaverndarnefnda um hvaða nefnd skuli fara með mál barns sem er hér á landi án forsjáraðila sinna getur Barna- og fjölskyldustofa lagt fyrir tiltekna nefnd að fara með mál barnsins.
 - c. Í stað orðsins „Barnaverndarstofa“ í 5. málsl. 5. mgr. kemur: Barna- og fjölskyldustofa.
 - d. Í stað orðsins „Barnaverndarstofa“ í 1. málsl. 6. mgr. kemur: Barna- og fjölskyldustofa.
10. Orðin „að fengnum tillögum Barnaverndarstofu“ í 6. mgr. 21. gr. falla brott.
11. Eftirfarandi breytingar verða á 36. gr. laganna:
 - a. Í stað orðsins „Barnaverndarstofa“ í 1. og 3. málsl. 1. mgr. 36. gr. kemur: Barna- og fjölskyldustofa.
 - b. Í stað orðsins „Barnaverndarstofu“ í 4. málsl. 1. mgr. 36. gr. kemur: Barna- og fjölskyldustofu.
12. Orðin „, að fengnum tillögum Barnaverndarstofu“ í 2. mgr. 38. gr. falla brott.
13. Orðin „að fengnum tillögum Barnaverndarstofu“ í 3. mgr. 46. gr. falla brott.
14. Í stað orðsins „Barnaverndarstofa“ í 4. mgr. 50. gr. kemur Barna- og fjölskyldustofa.
15. Við bætist ný grein, 65. gr. a, sem orðast svo með fyrirsögn:

Almennar kröfur til fósturforeldra.

Fósturforeldrar skulu vera vel í stakk búnir til þess að veita barni trygga umönnun og öryggi.

Við mat skv. 1. mgr. skal m.a. líta til sakarferils og heilsufars fósturforeldra og fjárhags og félagslegra þátta, svo sem fjölskyldusamsetningar.

Barna- og fjölskyldustofa veitir fósturforeldrum fræðslu og faglegan stuðning.

Ráðherra er heimilt að setja reglugerð um hæfi fólks til að taka börn í fóstur, þar á meðal um kröfur til fósturforeldra.

16. 66. gr. orðast svo:

Gæða- og eftirlitsstofnun velferðarmála veitir fósturforeldrum leyfi til að taka barn í fóstur að fenginni umsögn Barna- og fjölskyldustofu. Eftir að Gæða- og eftirlitsstofnunar velferðarmála berst umsókn skal stofnunin senda hana til umsagnar Barna- og fjölskyldustofu nema augljóst þyki að skilyrði fyrir útgáfu leyfis séu ekki uppfyllt.

Barna- og fjölskyldustofa hefur samvinnu við barnaverndarnefnd í heimilisumdæmi umsækjenda við gerð umsagnar. Barna- og fjölskyldustofa boðar umsækjendur jafnframt á námskeið. Markmið með námskeiði er annars vegar að leggja mat á hæfni umsækjenda og hins vegar að veita umsækjendum leiðbeiningar og fræðslu.

Að loknu námskeiði sendir Barna- og fjölskyldustofa Gæða- og eftirlitsstofnun velferðarmála umsögn sína. Þegar sérstaklega stendur getur Barna- og fjölskyldustofa gefið umsögn án þess að umsækjendur hafi setið námskeið.

Gæða- og eftirlitsstofnun velferðarmála tilkynnir umsækjanda og Barna- og fjölskyldustofu um niðurstöðu umsóknar.

Ráðherra er heimilt að setja reglugerð um leyfisveitingar, þar á meðal um umsögn Barna- og fjölskyldustofu og samvinnu við barnaverndarnefnd.

17. 67. gr. orðast svo:

Barna- og fjölskyldustofa heldur skrá yfir þá sem hafa leyfi til að taka börn í fóstur. Leyfishöfum ber að upplýsa Barna- og fjölskyldustofu um breytingar á aðstæðum og persónulegum högum sem kunna að hafa áhrif á leyfið eða val á fósturforeldri fyrir tiltekið barn.

Barnaverndarnefnd sem ráðstafar barni í fóstur sendir beiðni um fósturheimili til Barna- og fjölskyldustofu áður en barnið fer á fósturheimili og velur fósturforeldra úr hópi þeirra sem eru á skrá skv. 1. mgr. í samráði við stofuna. Velja ber fósturforeldra af kostgæfni og með tilliti til þarfa og hagsmuna barnsins sem í hlut á. Val á fósturforeldrum skal miða að því að tryggja stöðugleika í lífi barns og valda sem minnstri röskun á högum þess. Ávallt skal leitast við að finna systkinum sameiginlegt fósturheimili nema sérstakar ástæður hamli.

Telji barnaverndarnefnd þörf á að barn fái sérstaka umönnun og þjálfun skv. 4. mgr. 65. gr. skal kveðið á um það í fóstursamningi. Ef ríkið tekur þátt í kostnaði vegna slíkrar viðbótarþjónustu, sbr. 88. gr., eru ákvæði í fóstursamningi sem að þessu líta háð samþykki Barna- og fjölskyldustofu, s.s. varðandi kostnaðarþátttöku ríkisins og forsendur fyrir slíkum greiðslum. Barna- og fjölskyldustofa velur enn fremur fósturforeldra við þessar aðstæður í samvinnu við barnaverndarnefnd.

18. Eftirfarandi breytingar verða á 73. gr.:

- a. Í stað orðsins „Barnaverndarstofu“ í 1. mgr. 73. gr. kemur: Barna- og fjölskyldustofu og Gæða- og eftirlitsstofnun velferðarmála.
- b. Í stað orðsins „Barnaverndarstofa“ í 2. mgr. kemur: Barna- og fjölskyldustofa.

19. Orðin „að fengnum tillögum Barnaverndarstofu“ í 78. gr. falla brott.

20. Í stað orðanna „Barnaverndarstofa“ og „Barnaverndarstofu“ í 2. og 3. mgr. 79. gr. kemur: Barna- og fjölskyldustofa og Barna- og fjölskyldustofu.

21. Í stað orðsins „Barnaverndarstofu“ í 2. mgr. 80. gr. kemur: Barna- og fjölskyldustofa.

22. Eftirfarandi breytingar verða á 82. gr.:

- a. Orðin „að fengnum tillögum Barnaverndarstofu“ í 4. mgr. falla brott.
- b. Orðin „að fengnum tillögum Barnaverndarstofu“ í 6. mgr. falla brott.

23. Í stað orðsins „Barnaverndarstofa“ í 3. mgr. 84. gr. kemur: Barna- og fjölskyldustofa.

24. Orðin „að fengnum tillögum Barnaverndarstofu“ í 2. mgr. 85. gr. falla brott.

25. Eftirfarandi breytingar verða á 86. gr.:

- a. Í stað orðsins „Barnaverndarstofu“ í 1. mgr. kemur: Barna- og fjölskyldustofu.
- b. Orðin „að fengnum tillögum Barnaverndarstofu“ í 2. mgr. falla brott.

26. Í stað orðsins „Barnaverndarstofu“ og „Barnaverndarstofa“ í 88. gr. kemur: Barna- og fjölskyldustofu og Barna- og fjölskyldustofa.

27. Orðin „að fengnum tillögum Barnaverndarstofu“ í 4. mgr. 89. gr. b falla brott.

28. Eftirfarandi breytingar verða á 89. gr. c.:

- a. Í stað orðanna "Barnaverndarstofu" og "Barnaverndarstofa" í fyrirsögn og 1. mgr. kemur: Barna- og fjölskyldustofu og Barna- og fjölskyldustofa.
- b. Í stað orðanna "metur gæði og árangur" í 2. mgr. kemur: fylgist með gæðum og árangri.
- c. Við 2. mgr. bætist eftirfarandi: og aflar nauðsynlegra upplýsinga í þessu skyni eftir því sem ástæða þykir til.

- d. 3. mgr. orðast svo: Ráðherra setur reglugerð um innra eftirlit Barna- og fjölskyldustofu skv. þessu ákvæði.
 - e. 4. mgr. fellur brott.
29. Orðin „að fengnum tillögum Barnaverndarstofu“ í 2. mgr. 89. gr. d. falla brott.
30. Orðin „að fengnum tillögum Barnaverndarstofu“ í 3. mgr. 91. gr. falla brott.
31. Eftirfarandi breytingar verða á 93. gr.
- a. í stað orðsins „Barnaverndarstofu“ í 1. málsl. 2. mgr. kemur: þess sveitarfélags þar sem keppnin er haldin.
 - b. orðin „að fengnum tillögum Barnaverndarstofu“ í 2. mgr. falla brott.

10. gr.

Breytingar á lögum um þjónustu við fatlað fólk með langvarandi stuðningsþarfir nr. 38/2018

1. Við 4. gr. a laganna bætast tvær nýjar málsgreinar svohljóðandi:
- Barna- og fjölskyldustofa skal láta þeim sem veita þjónustu í þágu barna á grundvelli laganna í té stuðning og aðstoð við framkvæmd verkefna sinna. Aðkoma Barna- og fjölskyldustofu getur m.a. falist í fræðslu, útgáfu leiðbeininga, gátlista og annars stuðningsefnis, leiðbeiningum og ráðgjöf varðandi einstök mál og stuðningi við þróun og innleiðingu úrræða í þágu barna.
- Í þágu verkefna samkvæmt lögum þessum er stofnunum ríkisins heimilt að afla og vinna með nauðsynlegar upplýsingar um aðstæður barns.
2. 20. gr. laganna orðist svo:
- Barna- og fjölskyldustofa veitir sveitarfélögum sérhæfða ráðgjöf vegna þjónustu og úrræða fyrir börn með fjölþættan vanda og barna sem vegna fötlunar sinnar þurfa annars konar og meiri þjónustu en unnt er að veita á heimili fjölskyldna þeirra.
3. Í stað orðanna „sérfræðingateymis skv. 20. gr.“ í 1. mgr. 21. gr. kemur: sveitarfélags, að fenginni sérfræðiráðgjöf skv. 20. gr.
4. 1. málsl. 21. gr. orðast svo: Ef fullreynt hefur verið að styðja barn á heimili fjölskyldu þess eða á öðru heimili í nærsamfélagi þess er heimilt, að fenginni sérhæfðri ráðgjöf Barna- og fjölskyldustofu, að útbúa sérstakt húsnaði fyrir fötluð börn með fjölþættan vanda og/eða miklar proska- og geðraskanir.

11. gr.

Breytingar á lögum um Greiningar- og ráðgjafarstöð ríkisins nr. 83/2003.

- Á eftir 2. mgr. 4. gr. kemur ný málsgrein, svohljóðandi:
- Stofnuninni ber að hafa samvinnu við Barna- og fjölskyldustofu um framkvæmd verkefna stofnananna eftir því sem við á. Komi upp vafi eða ágreiningur um framkvæmd samvinnuverkefna stofnananna sker ráðherra úr.

12. gr.

Breytingar á lögum um þjónustu- og þekkingarmiðstöð fyrir blinda, sjónskerta og einstaklinga með samþætta sjón- og heyrnarskerðingu nr. 160/2008.

- Á eftir 2. mgr. 4. gr. kemur ný málsgrein, svohljóðandi:

Stofnuninni ber að hafa samvinnu við Barna- og fjölskyldustofu um framkvæmd verkefna stofnananna eftir því sem við á. Komi upp vafi eða ágreiningur um framkvæmd samvinnuverkefna stofnananna sker ráðherra úr.

Greinargerð.

1. Inngangur.

Í frumvarpi þessu er lagt til að sett verði á fót ný stjórnsýslustofnun sem ber heitið Barna- og fjölskyldustofa. Stofnuninni er ætlað að sinna ýmsum verkefnum sem tengjast þjónustu við börn og fjölskyldur þeirra og eru á málefnasviði félags- og barnamálaráðherra.

Frumvarpið er afurð vinnu sem hófst vorið 2018 með ráðstefnu sem þáverandi velferðarráðuneyti boðaði til um snemmtæka íhlutun í málefnum barna. Þann 7. september 2018 skrifuðu félags- og jafnréttismálaráðherra, heilbrigðisráðherra, mennta- og menningarmálaráðherra, dómsmálaráðherra, forsætisráðherra, samgöngu- og sveitarstjórnarráðherra og Samband íslenskra sveitarfélaga undir viljayfirlýsingu í þeim tilgangi að brjóta niður múra milli kerfa, bæta þjónustu í þágu barna og skapa barnvænt samfélag. Jafnframt var ákveðið að setja á laggirnar þingmannanefnd um málefni barna sem skipuð væri fulltrúum allra þingflokka og var fyrsti fundur nefndarinnar haldinn þann 8. október 2018.

Frá hausti 2018 hefur margvísleg vinna verið unnin í þingmannanefndinni, stýrihóp Stjórnarráðsins í málefnum barna, sem var stofnaður í tengslum við verkefnið, í hliðarhópum þingmannanefndarinnar og á vinnufundum og ráðstefnum þar sem stjórnvöld hafa átt ítarlegt samtal við fagfólk sem starfar við veitingu þjónustu í þágu barna, hagsmunasamtök og börn. Meðal þeirra ábendinga sem komu ítrekað fram í samtölum var að gerðar yrðu umbætur á uppbyggingu stjórnsýslu ríkisins að því er varðar velferðarþjónustu í þágu barna.

Frumvarp það sem hér er lagt fram byggir því á mikilsverðu framlagi ýmissa aðila en að endingu kom það í hlut Önnu Tryggvadóttur, lögfræðings, Hrefnu Friðriksdóttur lögfræðings og prófessors við lagadeild Háskóla Íslands og sérfræðinga félagsmálaráðuneytisins að draga niðurstöður vinnunnar saman og móta frumvarpsdrög.

Samhliða frumvarpi þessu leggur félags- og barnamálaráðherra fram frumvarp til laga um Gæða- og eftirlitsstofnun velferðarmála en frumvörpunum tveimur er ætlað að mynda nýja heild utan um stofnanafyrirkomulag ríkisins að því er varðar velferðarþjónustu sem mun koma börnum sérstaklega til góða. Að auki er lagt fram frumvarp til nýrra laga um samþættingu þjónustu í þágu farsældar barna.

2. Tilfni og nauðsyn lagasetningar.

Breytingar á uppbyggingu stjórnsýslu velferðarmála eiga sér lengri aðdraganda en lýst hefur verið. Félags- og húsnaðismálaráðherra skipaði þann 25. september 2014 nefnd til þess að endurskoða stjórnsýslu ríkisins á sviði félagsþjónustu og barnaverndar með það að markmiði að styrkja undirstöður heildstæðrar félagsþjónustu ríkis og sveitarfélaga og skilja með skýrum hætti á milli stjórnunar- og eftirlitshlutverks viðkomandi aðila annars vegar og veitingu þjónustu hins vegar.

Nefndin skilaði niðurstöðum sínum í skýrslu í maí 2016. Megintillaga nefndarinnar var að sett yrði á laggirnar sérstök stofnun sem hefði það hlutverk að sinna almennum stjórnsýsluverkefnum og eftirliti á sviði félagsþjónustu sveitarfélaga, barnaverndar, málefna fatlaðs fólks, aldraðra, innflytjenda sem og ýmsu öðru, svo sem verkefnum

réttindagæslumanna fatlaðs fólks. Stofnunin myndi taka við ýmsum þeim stjórnsýslu- og eftirlitsverkefnum sem þegar væri sinnt í ráðuneytinu og á Barnaverndarstofu.

Nefndin taldi jafnframt að stefna ætti að því að sameina þjónustuverkefni á sömu sviðum í eina stofnun sem nefnd var Fjölskyldustofa í skýrslu nefndarinnar. Þar yrði horft til starfsemi og skipulags Barnaverndarstofu sem ákveðinnar fyrirmyndar. Með sameiningu þjónustuverkefna gæfist færi á auknu þverfaglegu samstarfi milli mismunandi málaflokka og betri heildarsýn fengist sem skort hefði.

Ný ráðuneytisstofnun, Gæða- og eftirlitsstofnun félagsþjónustu og barnaverndar, tók formlega til starfa í maí 2018. Ákveðið var að stofnunin myndi fyrst í stað vera starfrækt sem ráðuneytisstofnun, sbr. 17. gr. laga nr. 115/2011, og sinna stjórnsýsluverkefnum og eftirliti á sviði félagsþjónustu sem veitt er af hálfu sveitarfélaga, opinberra stofnana eða á grundvelli samninga, auk afmarkaðs eftirlits á sviði barnaverndar.

Ákveðið var að bíða með að setja hina stofnunina á lagginnar, þ.e. sérstaka þjónustustofnun á vegum ríkisins, en með þessu frumvarpi er ætlunin að stíga það skref að hluta. Með hliðsjón af þeirri umfangsmiklu endurskoðun sem átt hefur séð stað í málefnum barna undanfarin misseri var ákveðið að leggja til að stofnunin myndi eingöngu sinna þjónustu við börn og barnafjölskyldur, a.m.k. fyrst í stað. Vonir standa til þess að um öfluga stofnun verði að ræða þar sem víðtæk þekking á málefnum barna og þjónustu við þau og fjölskyldur þeirra byggist upp.

Lagt er upp með að Barna- og fjölskyldustofa taki við stærstum hluta þeirra verkefna sem nú er sinnt af Barnaverndarstofu. Um verkefni Barnaverndarstofu hefur frá upphafi verið fjallað í ákvæðum barnaverndarlaga en stofnunin tók til starfa í kjölfar breytinga sem gerðar voru með lögum nr. 22/1995, um breytingu á lögum um vernd barna og ungmenna nr. 58/1992. Þær breytingar sem lagðar eru til með frumvarpi þessu felast í því að fjölbreytt verkefni á sviði barnaverndar, svo sem almennur stuðningur við stjórnvöld, ráðgjöf varðandi einstök mál og uppbygging og yfirstjórn heimila, stofnana og sérhæfðra úrræða verði færð frá Barnaverndarstofu til nýrrar Barna- og fjölskyldustofu. Önnur verkefni Barnaverndarstofu, einkum þau sem tengjast eftirliti, fari til nýrrar Gæða- og eftirlitsstofnunar velferðarmála, samkvæmt frumvarpi þar að lútandi. Verði frumvörpin að lögum mun Barnaverndarstofa því ekki starfa áfram.

Frumvarpið miðar auk þess að því að Barna- og fjölskyldustofa fái ný og fjölbreytt verkefni sem eiga það þó öll sameiginlegt að tengjast veitingu þjónustu við börn og fjölskyldur þeirra. Þar má nefna ýmis verkefni sem tengjast almennum stuðningi við önnur stjórnvöld við veitingu félagsþjónustu í þágu barna en hingað til hefur ekki verið starfandi sérstök stofnun á vegum ríkisins sem sinnir slíku hlutverki. Þá er ljóst að verði frumvarp til laga um samþættingu þjónustu í þágu farsældar barna að lögum er þörf fyrir sérstaka ríkisstofnun sem hefur þekkingu á málefnum barna í víðtækum skilningi og er Barna- og fjölskyldustofu þar falið mikilvægt hlutverk við stuðning við samþættingu þjónustu ýmissa þjónustukerfa.

Í ljósi þeirra fjölbreyttu verkefna sem nýrri Barna- og fjölskyldustofu er ætlað að sinna þykir mikilvægt að sett verði lög sem fjalla eingöngu um stofnunina. Þannig eru jafnframt skapaðar forsendur fyrir því að unnt verði að fela stofnuninni frekari verkefni á sviði velferðarþjónustu eftir því sem tilefni verður til. Um stofnunina er þó jafnframt fjallað í ákvæðum annarra laga þar sem hlutverk hennar er nánar útfært eftir þörfum.

3. Meginefni frumvarpsins.

Með frumvarpinu er sem fyrr segir lagt til að ný ríkisstofnun verði sett á lagginnar sem heyrir undir félagsmálaráðuneytið og fari með tilgreind verkefni í þágu barna sem nánar er

kveðið á um í barnaverndarlögum, lögum um félagsþjónustu sveitarfélaga, lögum um þjónustu við fatlað fólk með langvarandi stuðningsþarfir, lögum um Greiningar- og ráðgjafarstöð ríkisins, lögum um þjónustu- og þekkingarmiðstöð fyrir blinda, sjónskerta og einstaklinga með samþætta sjón- og heymarskerðingu og lögum um samþættingu þjónustu í þágu farsældar barna. Barna- og fjölskyldustofu er ætlað að vinna markvisst að velferð barna í samræmi við bestu þekkingu og reynslu á hverjum tíma.

Meginhlutverk stofnunarinnar eru eftirfarandi:

a) *Stuðningur við stjórnvöld sem veita þjónustu í þágu barna.*

Þjónustu í þágu barna er sinnt af ýmsum stofnunum og einkaaðilum, bæði á vegum ríkis og sveitarfélaga. Barna- og fjölskyldustofu er ætlað að vera leiðandi miðstöð sem veitir þessum fjölbreytta hópi margvíslegan stuðning við framkvæmd verkefna sinna. Stuðningur Barna- og fjölskyldustofa fellst m.a. í því að vera með tiltæka verkfærakistu sem þessir aðilar geta leitað í þegar á þarf að halda. Stofnunin mun jafnframt hafa frumkvæði að útgáfu leiðbeininga, gátlista og annars stuðningsefnis auk þess að veita ráðgjöf og fræðslu.

Með miðlægum stuðningi Barna- og fjölskyldustofu standa vonir til þess að þjónusta verði almennt af meiri gæðum og samræmd milli svæða.

b) *Uppbygging og yfirstjórn heimila, stofnana og sérhæfðra úrræða fyrir börn.*

Í frumvarpinu er lagt til að Barna- og fjölskyldustofa fari með uppbyggingu og yfirstjórn heimila, stofnana og sérhæfðra úrræða fyrir börn. Um er að ræða heimili, stofnanir og úrræði sem hafa verið rekin á grundvelli barnaverndarlaga. Jafnframt er gert ráð fyrir að unnt verði að fela nýrri Barna- og fjölskyldustofu slíka yfirstjórn á grundvelli annarra laga. Í frumvarpinu er ekki fjallað ítarlega um þessi verkefni stofnunarinnar en gert ráð fyrir að þau verði nánar útfærð í viðeigandi sérögum.

c) *Þróunar-, rannsókn- og fræðslustarf.*

Forsenda þess að Barna- og fjölskyldustofa geti veitt öðrum stofnunum víðtækan stuðning er að nauðsynleg þekking sé til staðar innan stofnunarinnar. Starfsmenn verða því að hafa svigrúm til að afla sér þekkingar, þ.m.t. erlendis, og sinna eigin rannsóknum og gæðapróunarverkefnum.

d) *Vinnsla upplýsinga, gagnagrunnar o.fl.*

Í frumvarpinu og sérögum um verkefni Barna- og fjölskyldustofu er gert ráð fyrir að stofnunin fái víðtækt hlutverk við vinnslu upplýsinga, þ.m.t. persónuupplýsinga. Í frumvarpinu er sérstaklega fjallað um gagnagrunn sem er ætlað að safna tölfraðigögnum sem munu nýtast bæði stjórnvöldum ríkis og sveitarfélaga við stefnumótun og forgangsroðun. Þá er stofnuninni ætlað annað hlutverk við vinnslu persónuupplýsinga, þ.m.t. ábyrgð á vinnslu slíkra gagna vegna samþættingar þjónustu í þágu farsældar barna.

4. Samræmi við stjórnarskrá og alþjóðlegar skuldbindingar.

Markmið breytinga á stjórnsýslu velferðarmála er m.a. að auka öryggi og gæði velferðarþjónustu í þágu barna svo íslensk stjórnvöld geti betur uppfyllt skyldur sínar samkvæmt 3. mgr. 76. gr. stjórnarskrár lýðveldisins Íslands nr. 33/1944, sbr. lög nr. 97/1995, samningi Sameinuðu þjóðanna um réttindi barnsins, sbr. lög nr. 19/2013 og samningi Sameinuðu þjóðanna um réttindi fatlaðs fólks.

Öflug miðlæg stofnun er m.a. til þess fallin að tryggja jafnræði barna með tilliti til búsetu. Víðtækur þverfaglegur stuðningur sem byggir á gagnreyndum aðgerðum stuðlar einnig að því að börn fái að lifa og þroskast með bestu hagsmuni þeirra að leiðarljósi.

5. Samráð.

Eins og áður greinir er frumvarpið afurð víðtæks samráðs stjórnvalda, bæði ríkis og sveitarfélaga, og ýmissa hagsmunaaðila, þ.m.t. þingmannanefndar um málefni barna og á vettvangi stýrihóps stjórnarráðsins um málefni barna.

Við undirbúning frumvarpsins var lögð rík áhersla á samráð við þær stofnanir og aðila sem ætla má að frumvarpið varði með hvað beinustum hætti. Samráðsfundir voru haldnir með fulltrúum frá Barnaverndarstofu og Gæða- og eftirlitsstofnun félagsþjónustu og barnaverndar.

...

6. Mat á áhrifum.

...

Um einstakar greinar frumvarpsins.

Um 1. gr.

Í 1. gr. er kveðið á um stofnun Barna- og fjölskyldustofu og skipulagslega stöðu hennar innan stjórnsýslunnar. Stofnunin er lægra sett stjórnvald sem lýtur yfirstjórn og eftirliti ráðherra. Þannig mun ráðherra t.d. geta gefið stofnuninni almennt og sérstök fyrirmæli um starfrækslu verkefna auk þess að láta stofnuninni í té óbindandi álit til leiðbeininga á framkvæmd samkvæmt lögum.

Í 2. mgr. eru valdmörk stofnunarinnar afmörkuð. Verkefni Barna- og fjölskyldustofu eru í fyrsta lagi afmörkuð við þjónustu í þágu barna. Með þjónustu í þágu barna er ekki eingöngu átt við þjónustu sem er veitt börnum heldur jafnframt þjónustu sem kann að vera veitt fjölskyldum ef hún er í þágu barna. Að öðru leyti er framkvæmd þjónustu við fullorðna einstaklinga, sem m.a. er mælt fyrir um í lögum sem talin eru upp í 2. mgr., ekki þáttur í verkefnum Barna- og fjölskyldustofu. Í öðru lagi er í ákvæðinu upptalning á lögum sem eru grundvöllur verkefna sem stofnunin framkvæmir. Ákvæði frumvarpsins eru ekki mörg en nánar er fjallað um inntak verkefna hennar í sérlögum. Um er að ræða mismunandi lagabálka og verkefni stofnunarinnar þar misumfangsmikil.

Um 2. gr.

Samkvæmt 1. mgr. skipar ráðherra forstjóra Barna- og fjölskyldustofu, sem er forstöðumaður stofnunarinnar, til fimm ára í senn. Um réttindi hans og skyldur fer að öðru leyti samkvæmt ákvæðum laga um réttindi og skyldur starfsmanna ríkisins, þ.m.t. um ábyrgð á rekstri stofnunarinnar.

Í 1. mgr. kemur fram að engan megi skipa oftast en tvisvar sinnum í embættið. Er ákvæðinu ætlað að tryggja endurnýjun og nýliðun embættismanna ríkisins.

Í 2. mgr. er jafnframt kveðið á um skipan hæfnisnefndar sem metur hæfni umsækjenda um embætti forstjóra. Hæfnisnefndin lætur ráðherra í té skriflega umsögn um hæfni umsækjenda og er niðurstaða hæfnisnefndar ráðgefandi fyrir ráðherra en ekki bindandi. Í samræmi við almennar reglur stjórnsýsluréttar er talið rétt að ráðherra setji hæfnisnefndinni reglur þar sem m.a. er fjallað um þau sjónarmið sem ráðherra hyggst leggja áherslu á við skipun í embættið. Um málsmeðferð nefndarinnar og meðferð ráðherra á umsóknum í kjölfar niðurstöðu nefndarinnar gilda að öðru leyti almennar reglur stjórnsýsluréttar.

Um 3. gr.

Í ákvæðinu kemur fram að meginverkefni Barna- og fjölskyldustofu hverfast um þjónustu í þágu barna. Við framkvæmd verkefna sinna skal stofnunin hafa að leiðarljósi að vinna markvisst að velferð barna. Þar er jafnframt áréttað að starf stofnunarinnar skal byggt á faglegum grundvelli, þ.e.a.s. bestu þekkingu og reynslu á hverjum tíma. Nauðsynlegur grundvöllur að slíku faglegu starfi er að unnið sé markvisst að uppbyggingu fræðilegrar þekkingar á velferð barna. Þótt ákvæði 3. gr. frumvarpsins sé almennt orðað á það eðli máls samkvæmt eingöngu við um þau verkefni sem fjallað er um í 1. gr. frumvarpsins.

Í 2. mgr. eru helstu verkefni Barna- og fjölskyldustofu talin upp.

Í a-lið er fjallað um fræðsluhlutverk Barna- og fjölskyldustofu. Stofnuninni er ætlað að hafa með höndum víðtækt hlutverk að því er varðar bæði almenna og sérhæfða fræðslu til stjórnvalda, annarra sem veita þjónustu á verkswiði stofnunarinnar, notenda þjónustu og almennings eftir atvikum. Getur slík fræðsla t.d. tekið til þarfa barna og réttar til þjónustu, gagnreyndra aðferða og úrræða, tækjabúnaðar, aðgengis og málsmeðferðar í víðum skilningi. Vegna þessa verkefnis þarf stofnunin að hafa yfir að ráða sérfræðingum á mörgum sviðum sem geta miðlað þekkingu og reynslu, svo sem á sviði lögfræði, félagsráðgjafar, sálfræði, fötlunarfræði, þroska- og iðjuþjálfunar, tölfræði og tækni.

Í b-lið er fjallað um útgáfu ýmis konar stuðningsefnis. Útgáfa stuðningsefnis tengist náið því hlutverki stofnunarinnar að veita fræðslu og ráðgjöf til stjórnvalda. Meðal slíks efnis eru t.d. handbækur, leiðbeiningar um framkvæmd afmarkaðra þjónustupátta og ýmis konar gátlistar, eyðublöð og annað efni. Stuðningsefni getur varðað öll verkefni sem falla innan valdmarka stofnunarinnar, þ.m.t. að því er varðar tæknimál og málsmeðferð.

Í c-lið er fjallað um það verkefni Barna- og fjölskyldustofu að veita leiðbeiningar og ráðgjöf varðandi vinnslu einstakra mála. Stofnuninni er þannig ætlað að veita t.d. félagsmálanefndum, barnaverndarnefndum og starfsfólki sveitarfélaga og tiltekinna stofnana ráðgjöf um framkvæmd þeirra laga sem undir málefna svið hennar heyra þegar kemur að þjónustu sem veitt er börnum. Gert er ráð fyrir að ráðgjöf verði fyrst og fremst veitt þegar þess er óskað sérstaklega. Barna- og fjölskyldustofa getur þó haft frumkvæði að því að bjóða fram leiðbeiningar og ráðgjöf um vinnslu einstakra mála ef sérstakt tilefni gefst til. Leiðbeiningar og ráðgjöf má veita munnlega og skriflega eftir atvikum og gert er ráð fyrir að inntak og umfang verði sniðið að eðli máls hverju sinni. Hér er því um víðtækt hlutverk að ræða en vert að áréttað að Barna- og fjölskyldustofa leysir viðkomandi stjórnvöld ekki undan þeirri skyldu sinni að taka ákvarðanir í einstökum málum þegar við á. Af 4. gr. frumvarpsins leiðir að heimilt verður að miðla persónuupplýsingum vegna leiðbeininga og ráðgjafar ef það er nauðsynlegt í því skyni að ná tilsettum markmiðum.

Í d-lið er fjallað um það verkefni stofnunarinnar að sinna þróun og innleiðingu gagnreyndra aðferða og úrræða í þágu barna. Stofnuninni er þar með ætlað að vera leiðandi í þróun þjónustu og vinna með virkum hætti að umbótum og nýsköpun í velferðarþjónustu. Þetta á bæði við um þá þjónustu sem stofnunin framkvæmir sjálf og þjónustu annarra sem fara með verkefni á valdswiði stofnunarinnar.

Í e-lið er fjallað um það verkefni Barna- og fjölskyldustofu að byggja upp og fara með yfirstjórn heimila, stofnana og sérhæfðra úrræða fyrir börn. Meðal annars er um ræða úrræði sem nú eru rekin á vegum Barnaverndarstofu. Þá gefur ákvæðið möguleika á því að stofnunin standi að frekari uppbyggingu úrræða ef svo ber undir.

Í f-lið er fjallað um fræðilegar rannsóknir sem Barna- og fjölskyldustofa skal standa að og styðja við. Ljóst er að það mikilvæga hlutverk stofnunarinnar að vera leiðandi á landsvísi að

Því er varðar þjónustu við börn verður ekki að veruleika nema svigrúm sé fyrir þróunar- og rannsóknarstarf þar.

Í g-lið er fjallað um vinnslu upplýsinga, söfnun þeirra, skráahald og úrvinnslu. Nánar er fjallað um þetta verkefni í II. kafla frumvarpsins.

Í h-lið er áréttað að ráðherra getur falið stofnuninni að sinna öðrum verkefnum en þeim sem fjallað er um í lögum þessum og öðrum lögum.

Í 3. mgr. er tekið fram að Barna- og fjölskyldustofa þjóni landinu öllu. Þar er jafnframt veitt sérstök heimild til að hjá stofnuninni starfi sérstök landshlutateymi. Starfsemi slíkra landshlutateyma er til þess fallin að styðja sérstaklega við þjónustu í þágu barna sem er veitt á landsbyggðinni. Ekki er gert ráð fyrir föstum svæðisskrifstofum þar sem landshlutateymi þykja veita færi á meiri sveigjanleika við veitingu þjónustu. Þannig verður unnt að setja upp sérhæfð og hreyfanleg teymi til skemmri eða lengri tíma til að bregðast við þörfum og aðstæðum á hverjum tíma.

Um 4. gr.

Í ákvæðinu er fjallað um vinnslu persónuupplýsinga. Í 1. mgr. er heimild fyrir Barna- og fjölskyldustofu til að vinna persónuupplýsingar sem tengjast þjónustu sem Barna- og fjölskyldustofa veitir. M.a. er um að ræða persónuupplýsingar um börn sem nota úrræði á vegum Barna- og fjölskyldustofu enda ekki unnt að veita slíka þjónustu nema unnið sé með upplýsingar um aðstæður barnsins. Jafnframt veitir ákvæðið þeim sem veita þjónustu innan valdmarka Barna- og fjölskyldustofu heimild til að miðla persónuupplýsingum sem þeir aðilar búa yfir til stofnunarinnar og vinnslu þeirra upplýsinga hjá Barna- og fjölskyldustofu. Tilgangur þessarar heimildar er að sá stuðningur sem stofnunin veitir þessum aðilum nái að fullu tilgangi sínum. Þó ber að árétt að í mörgum tilvikum getur Barna- og fjölskyldustofa veitt slíkan stuðning, fræðslu og ráðgjöf án þess að persónuupplýsingum sé miðlað og skal þess því ávallt gætt að vinnsla sé ekki umfram það sem er nauðsynlegt og að öðru leyti í samræmi við ákvæði laga um persónuvernd og vinnslu persónuupplýsinga.

Í ákvæðinu er jafnframt sérstök heimild fyrir miðlun persónuupplýsinga milli Barna- og fjölskyldustofu og Gæða- og eftirlitsstofnunar velferðarmála en talið er nauðsynlegt vegna samstöðu milli verkefna þessara stofnana að unnt sé að miðla upplýsingum þar á milli.

Í ákvæðinu er sérstaklega tekið fram að heimildin nái til heilsufarsupplýsinga, upplýsinga um félagslegar aðstæður einstaklinga og upplýsingar um refsiverða háttsemi. Vegna verkefna Barna- og fjölskyldustofu, m.a. á grundvelli barnaverndarlaga, laga um félagsþjónustu sveitarfélaga og laga um þjónustu við fatlað fólk með langvarandi stuðningsþarfir, er ljóst að heimild til vinnslu persónuupplýsinga þarf að ná til slíkra upplýsinga.

Í 2. mgr. kemur fram að samhliða heimild til miðlunar persónuupplýsinga komi heimild Barna- og fjölskyldustofu til að krefja þá aðila sem vísað er til í 1. mgr. um upplýsingar. Með þeim hætti er stofnuninni veitt heimild til að ákvarða umfang upplýsingamiðlunar á grundvelli ákvæðisins. Í ákvæðinu felst því að skylda er lögð á þessa aðila til að verða við beiðnum Barna- og fjölskyldustofu um tilgreindar upplýsingar.

Í 3. mgr. er áréttað að starfsfólk Barna- og fjölskyldustofu er bundið þagnarskyldu skv. X. kafla stjórnsýslulaga. Nánar er fjallað um inntak þeirrar skyldu í stjórnsýslulögum.

Um 5. gr.

Í ákvæðinu er mælt fyrir um heimild Barna- og fjölskyldustofu til að starfrækja gagnagrunn í þágu verkefna stofnunarinnar og Gæða- og eftirlitsstofnunar velferðarmála.

Tilgangurinn með slíkum grunni er að safna, meta og greina gögn, m.a. svo unnt sé að vakta breytingar á aðstæðum barna, meta árangur af aðgerðum og ákveða forgangs röðun verkefna hjá þessum stjórnvöldum. Gert er ráð fyrir að í grunninum verði í það minnsta fyrst um sinn unnið með fyrirbyggjandi tölfraeðiupplýsingar og veitir ákvæðið stofnuninni því ekki heimild til vinnslu persónuupplýsinga vegna gagnagrunnsins.

Gert er ráð fyrir að Barna- og fjölskyldustofa geti annars vegar kafið stjórnvöld um að safna tilteknum upplýsingum um stöðu og velferð barna og eftir atvikum greina þær með tilteknum hætti. Til að unnt sé að fá heildarsýn yfir stöðu og velferð barna er talið rétt að Barna- og fjölskyldustofa geti stýrt upplýsingaöflun með þessum hætti. Hins vegar er kveðið á um að þessum aðilum beri að afhenda stofnuninni upplýsingar á tilteknu formi. Er það forsenda þess að unnt sé að meta og greina upplýsingar með markvissum hætti.

Í ákvæðinu er jafnframt heimild fyrir ráðherra að setja reglugerð um gagnagrunn um stöðu og velferð barna, þ.m.t. skyldur stjórnvalda til að afhenda gögn í grunninn.

Um 6. gr.

Í ákvæðinu er kveðið á um skyldu Barna- og fjölskyldustofu til að gera ársskýrslu. Slíkt er mikilvægt svo unnt sé að fylgjast með og greina starfsemi stofnunarinnar. Gert er ráð fyrir því að skýrslan innihaldi almennar upplýsingar um starfsemi stofnunarinnar en ekki persónugreinanlegar upplýsingar um stöðu einstakra mála. Til þess að tryggja almennt aðgengi að upplýsingunum er gengið út frá því að ársskýrsla stofnunarinnar sé birt opinberlega og öllum aðgengileg.

Um 7. gr.

Frumvarpið felur í sér umtalsverðar breytingar á gildandi fyrirkomulagi og með hliðsjón af því er gert ráð fyrir nokkuð rúmum tíma til innleiðingar ef af samþykkt þess verður. Þess má geta að gert er ráð fyrir sömu gildistöku í frumvarpi til laga um Gæða- og eftirlitsstofnun velferðarmála og frumvarpi til laga um samþættingu þjónustu í þágu farsældar barna.

Um 8. gr.

Í ákvæðinu eru lagðar til afmarkaðar breytingar á lögum um félagsþjónustu sveitarfélaga sem tengjast starfsemi nýrrar Barna- og fjölskyldustofu.

[...]

Um 9. gr.

Í 9. gr. eru lagðar til nauðsynlegar breytingar á barnaverndarlögum sem tengjast starfsemi nýrrar Barna- og fjölskyldustofu. Barna- og fjölskyldustofa tekur að mestu leyti við verkefnum sem Barnaverndarstofa sinnir samkvæmt núgildandi lögum. Verkefni er varða útgáfu rekstrarleyfa og eftirlit falla þó til Gæða- og eftirlitsstofnunar velferðarmála skv. lögum sem um þá stofnun munu gilda.

Gert er ráð fyrir að Barna- og fjölskyldustofa hafi víðtæku og öfluglu hlutverki að gegna við samhæfingu og eflingu barnaverndarstarfs, m.a. með því að hafa frumkvæði að leiðbeiningum, ráðgjöf og öðrum verkefnum sem eru til þess fallin að stuðla að því að vinnsla barnaverndarmála uppfylli skilyrði laga, reglugerða og staðla. Í ákvæðinu er að finna nýmæli þar sem lagt er til að skjóta styrkari lagastoð undir þjónustu Barnahúsa á landinu.

Árétta ber að fyrirhuguð er heildarendurskoðun barnaverndarlaga þar sem farið verður nánar yfir þörf á frekari breytingum.

[...]

Um 10. gr.

Í ákvæðinu er fjallað um breytingar á lögum um þjónustu við fatlað fólk með langvarandi stuðningsþarfir.

[...]

Um 11. gr.

Í 11. gr. eru lagðar til nauðsynlegar breytingar á lögum um Greiningar- og ráðgjafarstöð ríkisins.

[...]

Um 12. gr.

Með 12. gr. eru lagðar til breytingar á lögum um þjónustu- og þekkingarmiðstöð fyrir blinda, sjónskerta og einstaklinga með samþætta sjón- og heymarskerðingu.

[...]